

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/169/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618202399
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6618202399.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Márie Podhorovej, v právnej veci žalobkyne: W. M., narodená XX. XX. XXXX, bytom XXX XX D., XX.L. XXX/X, zastúpená splnomocneným advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, so sídlom Advokátska kancelária 984 01 Lučenec, J. Kráľa 5/A, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpený splnomocnenou Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., korešpondenčná adresa: XXX XX M., W., IČO: 50 361 368, o zaplatenie sumy 615,15 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 12Csp/52/2018-101 zo dňa 09.10.2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 12Csp/52/2018-101 zo dňa 09.10.2018 vo výrokoch I. a III. **z r u š u j e** a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

II. Odvolanie žalovaného smerujúce voči výroku II. rozsudku okresného súdu, ktorým súd sčasti žalobu zamietol, **o d m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 605,15 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 05.06.2018 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. súd prvej inštancie žalobu v časti zaplatenia sumy 10,- eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 05.06.2018 do zaplatenia zamietol a výrokom III. rozhodol o náhrade trov prvoinštančného konania a žalobkyni priznal voči žalovanému náhradu trov konania v pomere 96,60 %. Súd konštatoval, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 615,15 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia na tom skutkovom a právnom základe, že dňa 18.04.2008 bola medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného (Q. M., a.s.) uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, pričom dňa 08.12.2014 malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky z Q. M., a.s. na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENT LIMITED a dňa 09.12.2014 malo dôjsť k následnému postúpeniu pohľadávky zo spoločnosti BOSSNUT INVESTMENT LIMITED na spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o. Bratislava. Spoločnosť PRO CIVITAS zanikla v dôsledku zlúčenia dňa 09.08.2017 a právnym nástupcom sa stala v tomto konaní žalovaná spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s. Bratislava. Žalobkyňa tvrdila, že postúpenie pohľadávky je neplatným právnym úkonom, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. V súlade so zásadou "nikto nemôže previesť viac práva než má" je podľa tvrdenia žalobkyne neplatné aj postúpenie zo dňa 09.12.2014 na PRO CIVITAS, s.r.o. Bratislava, pričom však spoločnosť PRO CIVITAS v mesiaci február 2015 pristúpila k vykonávaniu zrážok zo mzdy žalobkyne. Keďže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, žalovaný nebol oprávnený prijímať úhrady od žalobkyne. Plnenie, ktoré žalobkyňa v postavení spotrebiteľa poskytla žalovanému bez právneho dôvodu, zakladá na strane žalobkyne nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle ustanovení § 541 a § 457 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku

konštatoval, že mal preukázané, že žalovaná prijala bez právneho dôvodu na účet vedený v Q. M., a.s. IBAN: V.XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX úhrady od žalobkyne za obdobie od februára 2015 do 30.04.2017 spolu vo výške 615,15 eur (505,15 eur + 110 eur). Z oznámenia od zamestnávateľa vyplývajú úhrady spolu vo výške 505,15 eur (od 12/2015 do 4/2017). Z predkladaných poštových poukazov vyplývajú úhrady vo výške 110 eur. Súd prvej inštancie uplatnený nárok žalobkyne právne posúdil s poukazom na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, podľa ustanovení § 39, 53 ods. 8, § 457, § 451 ods. 1 a 2, § 565 Občianskeho zákonníka, za použitia ustanovení o spotrebiteľských zmluvách § 52 a násl. Občianskeho zákonníka a nakoľko žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, súd premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia posudzoval s poukazom na ustanovenie § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že pôvodný predchodca žalovaného Q. M., a. s., ktorá so žalobkyňou uzatvorila Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, uzatvorila dňa 08.12.2004 zmluvu o postúpení pohľadávok na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENT LIMITED, ktorá následne dňa 09.12.2014 postúpila pohľadávku spoločnosti PRO CIVITAS, s.r.o. Bratislava. Spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o. zanikla v dôsledku zlúčenia dňa 09.08.2017 a právnym nástupcom sa stala žalovaná. Medzi stranami sporu nebola sporná skutočnosť, že z titulu Zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.04.2008 žalovaná na základe zrážok zo mzdy, resp. jej zamestnávateľ poukázal v prospech PRO CIVITAS, s.r.o. k 30.04.2017 sumu 1 232,03 eur a sama žalobkyňa formou poštových poukážok počnúc od 24.02.2015 do 19.02.2016 sumu 130 eur. Sporným medzi stranami sporu bolo právne posúdenie, či postúpenie pohľadávky z Q. M., a. s. na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENT LIMITED dňa 08.12.2014 bolo platným právnym úkonom alebo nie, taktiež či došlo k platnému zosplateniu úveru zo strany žalovaného. Pokiaľ ide o zákonnosť postúpenia pohľadávky, súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku konštatoval, že z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách jednoznačne vyplývajú podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke, alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky, z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Následne súd uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal písomnú výzvu banky, v danom prípade Q. M., a. s. žalobkyňi, aby svoju pohľadávku splnila. Listinný dôkaz, ktorý v tomto smere bol predložený súdu zo strany žalovaného ako "výzva na splatenie úveru s príslušenstvom" zo dňa 10.05.2011, nemožno čo do obsahu považovať za výzvu, akú ma na mysli ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko čo do obsahu ide o oznámenie o predčasnej splatnosti úveru, ktorá mala nastať dňa 10.05.2011. Z predmetnej výzvy je zrejмый zostatok dlhu už ku dňu zosplatenia úveru, pričom spotrebiteľovi - žalobkyňi ani nebola daná možnosť do postúpenia pohľadávky zaplatiť pôvodnému veriteľovi dlžnú sumu. Súd podotkol, že neboli naplnené ani zákonné podmienky zosplatenia v zmysle ustanovenia § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka a následného uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka a teda predčasné zosplatenie pohľadávky je neplatné, nakoľko zo strany žalovaného nebolo preukázané, že pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru vyzval žalobkyňu v lehote nie kratšie ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Sám žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že výzvu v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka súdu nevedia predložiť, nakoľko ani on, ani jeho právny predchodca, Q. M., a. s. kópiami týchto dokumentov, ani podaciami hárkami k nim, nedisponujú. Súd potom zhrnul, že k platnému zosplateniu dňa 10.05.2011 nedošlo. Z dôvodu, že zo strany žalovaného nebolo preukázané, že bola splnená podmienka uvedená v ustanovení § 92 ods. 8 bankového zákona, a to písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky žalobkyňi, s tým, aby túto pohľadávku splnila a tiež nie je zrejмый viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky, je taktiež aj postúpenie pohľadávky z banky na iný subjekt neplatné. Súd prvej inštancie na podporu svojho názoru a na vyvrátenie argumentov žalovaného poukázal na obdobný právny názor aktuálne vyslovený aj Najvyšším súdom SR v rozhodnutí spisová značka 7Cdo 26/2017 zo dňa 28.03.2018, ako aj sp. zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24.04.2018. Následne sa súd v dôvodoch rozsudku zameril na posúdenie dôvodnosti vznesenej námietky premlčania uplatneného práva a súd skúmal, či právo uplatnené žalobkyňou je premlčané alebo nie je, s poukazom na ustanovenie § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Súd potom uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha zaplatenia sumy 615,15 eur s príslušenstvom z titulu výkonu zrážok zo mzdy za obdobie od 12/2015 do 02/2017. Je zrejмый, že žaloba bola podaná na súd 30.05.2018. S poukazom na ustanovenie § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodné obohatenie teda vzniklo žalovanému v mesiaci 12/2015 a trojročná premlčacia lehota by mu uplynula v mesiaci 12/2018. Žaloba bola podaná dňa 30.05.2018, takže z tohto titulu zrážky vo výške 505,15 eur vykonané

zamestnávateľom v prospech žalovaného premlčané nie sú. Súd podotkol, že pokiaľ žalovaný uviedol, že premlčaciu lehotu treba začať počítať odo dňa 10.05.2011, kedy malo dôjsť k zosplatneniu úveru, tento argument nemožno zohľadniť, nakoľko súd už vyslovil, že k platnému zosplatneniu nedošlo, preto ani nemohla začať plynúť týmto dátumom premlčacia lehota. Pokiaľ ide o osobné úhrady žalobkyne žalovanému poukazované formou poštových poukazov, súd po upresnení, že išlo o zaplatené splátky za mesiace apríl 2015, júl 2015, august 2015, september 2015, október 2015, február 2016, skúmal aj premlčanie týchto jednotlivých splátok vykonaných žalobkyňou priamo žalovanému a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 30.05.2018, splátka žalobkyne vo výške 10 eur zo dňa 24.04.2015 bola urobená po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, ktorá uplynula v apríli 2018. Z tohto dôvodu potom súd vyslovil, že žalobkyňa má z titulu osobných úhrad žalovanému právo len na zaplatenie sumy 100 eur, ako nepremlčaných splátok za mesiace júl 2015, august 2015, september 2015, október 2015 a február 2016. Súd preto žalobu čo do zaplatenia sumy 10 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 05.06.2018 do zaplatenia výrokom II. rozsudku zamietol. Súd výrokom I. rozsudku priznal žalobkyňi sumu 605,15 eur spolu s úrokom z omeškania počnúc od 05.06.2018 do zaplatenia, t. j. dňom, kedy bola žaloba doručená žalovanému, v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka tak, ako to požadovala žalobkyňa. Súd poznamenal, že omeškanie žalovaného s plnením peňažného dlhu z titulu bezdôvodného obohatenia už vzniklo skôr, avšak žalobkyňa sa domáhala zaplatenia úrokov z omeškania počnúc od doručenia žaloby žalovanému. V závere odôvodnenia rozsudku súd k námietke žalovaného ohľadne pasívnej legitimácie, ktorou namietal, že by pasívne legitimovanou stranou mala byť Q. M., a. s., uviedol, že bezdôvodne sa v danom prípade obohatil žalovaný a nie Q. M., a. s., čo vyplýva z listinných dôkazov, ktoré žalobkyňa do súdneho spisu predložila a z ktorých je zrejmé, komu uhrádzala uvedené platby. V tomto smere súd poukázal na ustanovenie § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého bezdôvodné obohatenie musí vydať ten, kto sa na úkor iného obohatil, čo v danom prípade je žalovaný. O trovách prvoinštančného konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 CSP a keďže žalobkyňa mala v konaní pomerný úspech, avšak v prevažne väčšej miere, súd trovy konania pomerne rozdelil a priznal ich žalobkyňi. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplatenia sumy 615,15 eur, súd jej priznal sumu 605,15 eur, čo predstavuje 96,60 % úspech žalobkyne ($605,15 : 615,15 = 0,983$) 98,3 - 1,7 a súd vyslovil, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 1 a 2 CSP.

2. Proti rozsudku podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie, pričom výslovne uviedol, že odvolanie podáva voči predmetnému rozsudku v celom rozsahu. Žalovaný už v konaní na prvom stupni uviedol, že v zmysle ustanovenia § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka, za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premlčaného dlhu, alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Žalovaný v tejto súvislosti opätovne uvádza, že právny predchodca žalovaného, pôvodný veriteľ Q. M., a. s., vyhlásila úver za predčasne splatný a to k dátumu 10.05.2011. Táto pohľadávka nebola zažalovaná na žiadnom súde, či už rozhodcovskom alebo všeobecnom. Odvolateľ tak má za to, že neuplatnením pohľadávky na príslušnom orgáne a uplynutím premlčacej doby sa z pohľadávky stala naturálna obligácia, pričom „naturálnosť“ pohľadávky znamená, že právny dôvod plnenia dlžníka stále existuje, avšak pozícia veriteľa je výrazne oslabená v prípadnom súdnom konaní voči dlžníkovi, keďže subjektívne právo stratilo vlastnosť tzv. žalovateľnosti.

Neuplatnením pohľadávky na všeobecnom súde alebo rozhodcovskom súde tak podľa názoru žalovaného začala odo dňa 10.05.2011 plynúť premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 10.05.2013. Po tomto dátume bola pohľadávka premlčaná a stala sa z nej naturálna obligácia. Vo väzbe na premlčanie pohľadávky žalovaný nemôže vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenia, nakoľko v zmysle ust. § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa za bezdôvodné obohatenia nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premlčaného dlhu. Zároveň vo väzbe na premlčanie žalovanému nie je vôbec jasné, prečo v bode 41. napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie vychádzal z trojročnej premlčacej doby. Žalovaný má za to, že súd by mal vychádzať z dvojročnej premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Ak žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná dňa 30.05.2018, žalobkyňa by mala, čisto hypoteticky, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od 30.05.2016. Odvolateľ ďalej v odvolaní namieta závery súdu o neplatnom postúpení pohľadávok z banky na postupníka. V súvislosti s ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, žalovaný poukázal na článok obsiahnutý v „Súkromné právo 1/2015“, z ktorého v odvolaní citoval. Taktiež poukázal na názor Najvyššieho súdu (konkrétne rozhodnutie nešpecifikoval), v zmysle ktorého nejde v prípade § 92 ods. 8 ZoB o kogentné ustanovenie v tom zmysle, že by si ho strany nemohli zúžiť. Najvyšší

súd uvádza, že predmetné ustanovenie „poskytuje možnosť postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke“. Netvrdí, že by podmieňovalo možnosť postúpenia pohľadávok istými podmienkami a nezdá sa, že by ich považovalo za podmienky platnosti postúpenia. Odvolateľ pri polemike poukázal na obsah uznesenia Krajského súdu v Prešove, (ktoré však nijako bližšie nešpecifikoval) a argumentoval, že v tomto rozhodnutí krajský súd nevysvetlil, prečo považuje § 92 ods. 8 zákona o bankách za zákonné podmienky platného postúpenia pohľadávky banky. Najmä nie je zrejmé, ako sa z normy, ktorá umožňuje postupovať pohľadávky aj na iné osoby, ako je banka a aj bez súhlasu klienta, stala norma, ktorá všeobecne podmieňuje platnosť cesie pohľadávky bez ohľadu na subjekt postupníka či súhlas dlžníka. Žalovaný namieta, že už samotný doslovný výklad predmetného ustanovenia indikuje, že právnym následkom v danej norme nie je „môže postúpiť“, ale : „môže postúpiť aj inej osobe ako je banka, a to aj bez súhlasu klienta“. Okrem textuálneho výkladu je podľa jeho názoru nutné pri výklade právnych predpisov a ich posudzovaní z pohľadu nárokov na platnosť právneho úkonu mať na zreteli ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov. Účelom ustanovenia § 92 ZoB je podľa názoru žalovaného úprava výnimiek z bankového tajomstva. Toto ustanovenie nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenie ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Na podporu tohto výkladu odvolateľ poukázal na dôvodovú správu k predmetnému zákonnému ustanoveniu. Žalovaný tak zotrváva na svojom názore, že porušenie bankového tajomstva (vrátane porušenia § 92 ods. 8 ZoB) nevedie k súkromnoprávnej sankcii v podobe neplatnosti postúpenia, ale k sankciám, predpokladaným zákonom o bankách, ako aj k zodpovednosti za škodu. V závere odvolania žalovaný vo väzbe na odôvodnenie uvedené v bode 43 uviedol, že nevzniesol námietku ohľadne pasívnej legitímácie v tom zmysle, že by pasívne legitimovanou stranou mala byť Q. M., a. s., ale tvrdil, že v prípade, ak by bolo, čisto hypoteticky, preukázané, že sa bezdôvodne obohatil vzhľadom na neplatné postúpenie pohľadávky, tak suma vo výške 615,15,- eur, ktorá je predmetom tohto konania, by nemala patriť žalobkyni, ale mala by patriť právnemu predchodcovi žalovaného a to Q. M.. Žalovaný zdôraznil, že žalobkyňa nemá žiadny právny nárok na vrátenie týchto prostriedkov. Ak by skutočne nebolo postúpenie pohľadávky platné, tak oprávneným na vydanie 615,15 eur je jednoznačne Q. M., a. s., pričom odvolateľ má za to, že súd prvej inštancie sa s touto skutočnosťou nijakým spôsobom nevysporiadal, len v bode 43 jednoducho konštatoval, že sa nestotožňuje s námietkou pasívnej legitímácie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Lučenec zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne žiada, aby odvolací súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a neopodstatnenú a zaviazal žalobkyňu na úhradu trov konania v prospech žalovaného.

3. Žalobkyňa sa vyjadrila k odvolaniu žalovaného prostredníctvom splnomocneného advokáta a napadnutý rozsudok považuje za správny po stránke právnej i skutkovej, nakoľko jeho vydaniu predchádzalo dostatočné zistenie skutkového stavu a náležitá aplikácia relevantných právnych predpisov na predmetnú spotrebiteľskú vec. V plnom rozsahu sa stotožňuje so závermi súdu a nenachádza žiadne pochybenia ani v rámci odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku. Závery súdu prvej inštancie sú podložené dostatočným zdôvodnením a je zrejmé, akým spôsobom sa súd prvej inštancie vysporiadal s relevantnými tvrdeniami strán. Ku konkrétnym dôvodom odvolania žalobkyňa uviedla, že pre naplnenie zákonných predpokladov umožňujúcich uskutočnenie úkonov smerujúcich k postúpeniu bankového úveru na subjekt bez bankovej licencie, ktorým sa automaticky zmení aj obsah pohľadávky, je nutné, aby každá banka o takomto postupe svojho klienta informovala a to spôsobom aprobovaným zákonom. Poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v spore nepreukázal splnenie predpokladov postúpiteľnosti bankovej pohľadávky. Žalobkyňa poukázala na už ustálenú rozhodovaciu činnosť súdov a na konkrétne súdne rozhodnutia v obdobných veciach, preto výklad žalovaného ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách považuje za zjavne nesprávny, navyše konajúci súd v napadnutom rozsudku v bode 39. odôvodnenia správne poukázal aj na dve aktuálne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Jednoznačne tak z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplývajú určité podmienky pre naplnenie predpokladov na platné postúpenie pohľadávky z banky na iný subjekt. Tými podmienkami sú za každých okolností zaslanie výzvy a preukázanie dĺžky omeškania po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Pokiaľ ide o výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, žalobkyňa zdôrazňuje, že zákon vyžaduje jej písomnú formu a bolo na žalovanom, aby preukázal, že táto výzva bola žalobkyni zasielaná a bola jej aj doručená. Je preto nutné, aby každá banka o takomto postupe svojho klienta v omeškaní informovala a uskutočnila ho spôsobom aprobovaným zákonom. Výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 10.05.2011, ktorú žalovaný v spore predložil, nie je svojou povahou takou výzvou, ktorú má na mysli zákon o bankách. Keďže žalovaný nepreukázal, že by sa stal veriteľom pohľadávky zo zmluvy o

úvere, ktorá je predmetom tohto sporu, no prijímal od žalobkyne úhrady, dochádzalo na úkor žalobkyne k bezdôvodnému obohacovaniu sa tým, že žalovaný prijímal od nej úhrady bez právneho dôvodu. Zo strany súdu bola tiež správne posúdená otázka premlčania nároku žalobcu. Nárok žalobcu nie je premlčaný v dôsledku uplynutia objektívnej ani subjektívnej premlčacej lehoty. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohacoval kontinuálne, prijímaním celkovo viacerých úhrad, zastáva žalobkyňa názor, že musí existovať len jeden moment vzniku bezdôvodného obohatenia a v tom prípade tiež aj len jeden moment „dozvedenia“ sa o vzniku bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodné obohatenie ako celok bolo zavŕšené až prijatím poslednej úhrady (prostredníctvom zrážky zo mzdy) žalobkyne žalovaným za 04/2017. Najskôr mohla teda žalobkyňa začať plynúť subjektívna premlčacia lehota v súvislosti s uplatneným nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia dňom vykonania poslednej úhrady v prospech žalovaného, t.j. 04/2017, pretože pred týmto momentom bezdôvodné obohatenie ako celok ešte ani nevzniklo, pričom je vylúčené, aby začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty predchádzal začiatku plynutia objektívnej premlčacej lehoty. Z vyššie uvedených dôvodov žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a súčasne priznal žalobkyňi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. K vyjadreniu žalobkyne zaslal svoje stanovisko žalovaný a uviedol, že v prvom rade má za to, že obsah záväzku sa nijakým spôsobom nemení a to aj v prípade, že pohľadávka je postúpená na subjekt bez bankovej licencie a vôbec nie je jasné, z čoho žalobkyňa vychádza, keď tvrdí, že: „pre prípad vzniku zákonných predpokladov umožňujúcich uskutočnenie úkonov smerujúcich k postúpeniu bankového úveru na subjekt bez bankovej licencie, ktorým sa automaticky zmení obsah záväzku...“. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 105/2000, ktorý vyslovil, že pohľadávkami, ktorých obsah by sa v zmysle § 525 ods. 1 OZ postúpením zmenil, treba rozumieť len také pohľadávky, ktoré sú svojím obsahom viazané na osobu veriteľa a postúpenie by mohlo znamenať zhoršenie postavenia dlžníka. V prípade, že postúpením pohľadávky nedôjde zmenou veriteľa aj k zmene obsahu pohľadávky, možno postúpiť akúkoľvek peňažnú pohľadávku, pokiaľ je určitá a existuje. Navyše, podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Obo 119/2009, pokiaľ zákon umožňuje banke postúpiť pohľadávku tretej osobe, ktorá nie je bankou, nebráni tomuto postúpeniu bez ďalšieho tá skutočnosť, že postúpením dôjde k ohrozeniu alebo porušeniu bankového tajomstva. Žalovaný ďalej vo vyjadrení poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4M Obdo 2/2011, v zmysle ktorého z postúpenia sú vylúčené len tie pohľadávky, ktorú sú späť s osobou pôvodného veriteľa do takej miery, že ich plnenie je nemožné úplne alebo je nemožné bez toho, aby došlo k zmene ich obsahu. Ustanovenie zabezpečuje dlžníkovi ochranu pred zhoršením jeho postavenia v záväzkovom právnom vzťahu. Peňažná pohľadávka voči dlžníkovi však nie je spojená s osobou pôvodného veriteľa, keďže jej obsahom je povinnosť dlžníka plniť svoj záväzok v peniazoch a právo veriteľa požadovať peňažné plnenie. Postúpením pohľadávky sa preto postavenie dlžníka nezhoršuje a zmena veriteľa peňažnej pohľadávky nemá vplyv na jej obsah. V zmysle vyššie uvedených skutočností žalovaný má za to, že slovenská právna prax sa ešte neustálila na ust. § 92 ods 8 zákona 483/2001 Z. z. o bankách, pričom v tomto opätovne poukazujem na článok obsiahnutý v „Súkromné právo 1/2015“. Vo zvyšku sa žalovaný pridŕžiava podaného odvolania a naďalej žiada, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 09.10.2018 č. k. 12Csp/52/2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne žiada, aby odvolací súd žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú a neopodstatnenú a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania v prospech žalovaného.

5. Žalobkyňa polemizovala s vyjadrením žalovaného a uviedla, že existuje zásadný rozdiel medzi obsahom (kvalitou) bankovej peňažnej pohľadávky na jednej strane a obsahom inej peňažnej pohľadávky na strane druhej. S bankovým úverom sa spája podstatne širší okruh práv a kogentných povinností oproti voľnejšiemu vzťahu medzi nebankovou spoločnosťou (veriteľom) a klientom (dlžníkom). Obsahom bankovej pohľadávky sú povinnosti vyplývajúce priamo zo zákona o bankách a taktiež aj bankové tajomstvo v zmysle uvedeného zákona. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú tak spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk. Na strane klienta, ktorý je vo vzťahu s bankou, existuje legitímne očakávanie založené na zákonom stanovených povinnostiach banky, ktoré odôvodnene dáva klientovi banky podstatne vyšší stupeň dôvery voči správaniu a postupom svojho úverového veriteľa - banke, ako je tomu v prípade veriteľa - nebankovej spoločnosti. Žalobkyňa tak trvá na svojom názore, že postúpením bankovej pohľadávky na iný subjekt (predovšetkým taký, ktorým nie je banka) dochádza k zmene obsahu pohľadávky. Postúpenie takej pohľadávky je prípustné za splnenia určitých zákonom požadovaných podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré ustanovenie predstavuje výluku zo všeobecného zákazu postupovania takých pohľadávok, ktorých

obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. V danom prípade však podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách splnené neboli a žalobkyňa tak naďalej trvá na tom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

6. Na predmetné vyjadrenie opätovne reagoval žalovaný a len v stručnosti uviedol, že žalobkyňa vo svojom vyjadrení neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by netvrdila vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Je úplne evidentné, že postúpením bankovej pohľadávky, hoci aj na iný subjekt, ktorý nie je bankou, nedochádza k zmene obsahu pohľadávky. Navyše, vo väzbe na bankové tajomstvo žalovaný dáva do pozornosti zmluvu o postúpení pohľadávky z pôvodného veriteľa, Q. M., a. s., ako postupcu, na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupníka a to konkrétne článok XII., kde sa v bode 3. uvádza: „Postupník sa zaväzuje nakladať s osobnými údajmi dotknutých osôb poskytnutými na základe alebo v súvislosti s touto zmluvou v súlade so ZOOU a zároveň iba na účel vymáhania pohľadávok“. Vo zvyšku sa žalovaný pridržiava podaného odvolania a svojich doterajších vyjadrení.

7. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu v meritórnom výroku I. a v závislom výroku III. o trovách konania podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec mu v tomto rozsahu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie. Odvolanie žalovaného smerujúce voči výroku II. rozsudku odmietol podľa ustanovenia § 389 písm. b/ CSP, ak podané neoprávnenou osobou.

8. Odvolací súd sa v prvom rade procesne vysporiadal s odvolateľom vymedzeným rozsahom odvolania, ktorý uviedol, že podáva odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, teda voči všetkým výrokom rozsudku okresného súdu.

9. Podľa ustanovenia § 355 ods. 1 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

10. Podľa ustanovenia § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

11. V nadväznosti na uvedené, podľa ustanovenia § 386 písm. b/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

12. K podaniu odvolania je subjektívne legitimovaná strana sporu, avšak odvolanie nemôže podať strana, ktorej výrokom rozhodnutia súdu nebola spôsobená žiadna ujma na jej právach. Pokiaľ žalovaný vymedzil rozsah svojho odvolania tak, že ho smeroval voči rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu, je zrejmé, že sa jeho odvolanie dotýka aj výroku II. rozsudku, ktorým však súd žalobu v časti špecifikovanej v tomto výroku rozsudku zamietol a je tak zrejmé, že súd rozhodol v prospech odvolateľa. Odvolací súd, s poukazom na dikciu ustanovenia § 359 CSP potom odvolanie žalovaného smerujúce voči výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 386 písm. b/ CSP odmietol, ako podané neoprávnenou osobou.

13. Následne sa odvolací súd zameril na vecný prieskum odvolaním napadnutého rozsudku a to voči výroku I., ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 605,15 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 05.06.2018 do zaplatenia v súdom stanovenej lehote a voči závislému výroku III. o trovách prvoinštančného konania, pokiaľ súd s prihliadnutím na procesný úspech strán sporu priznal žalobkyňi voči žalovanému náhrada trov konania v pomere 96,60 %.

14. Žalobkyňa si žalobou datovanou dňa 29.05.2018 uplatnila voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 615,15 eur spolu s príslušenstvom, ku ktorému malo dôjsť na tom skutkovom a právnom základe, že uzatvárala s právnym predchodcom žalovaného - Q. M., a.s. M. Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Dňa 08.12.2014 malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky z Q. M., a.s. na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENT LIMITED a následne dňa 09.12.2014 malo dôjsť k ďalšiemu postúpeniu pohľadávky z uvedeného postupníka na spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o. Bratislava, ktorej právnym nástupcom v dôsledku zlúčenia odo dňa 09.08.2017 sa stala v tomto konaní

žalovaná spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s. Bratislava. V žalobe žalobkyňa tvrdila, že už prvotné postúpenie pohľadávky zo dňa 08.12.2014 je neplatným právnym úkonom, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky (v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách) na platné postúpenie pohľadávky z banky (Q. M., a.s.) na tretí subjekt bez bankového oprávnenia (BOSSNUT INVESTMENT LIMITED). V súlade so zásadou "nikto nemôže previesť viac práva než má", je potom v zmysle žalobného tvrdenia neplatným aj následné postúpenie zo dňa 09.12.2014 na PRO CIVITAS, s.r.o. Bratislava, ktorá od mesiaca február 2015 pristúpila k vykonávaniu pohľadávky voči žalobkyni formou zrážok zo mzdy, pričom zrážky sa vykonávali od februára 2015 do apríla 2017 v celkovej sume 505,15 eur. Okrem toho plnila žalobkyňa formou poštových poukážok v prospech žalovaného aj ďalšími sumami od februára 2015 do februára 2016 a uhradila touto formou žalovanému sumu 110 eur. Spolu tak žalovaný obdržal od žalobkyne sumu 615,15 eur. Žalobkyňa tvrdila, že keďže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, žalovaný nebol oprávnený prijímať akékoľvek úhrady od nej a všetky platby a plnenia sú tak bezdôvodným obohatením sa žalovaného na jej úkor.

15. Súd prvej inštancie správne skúmal v prvom rade existenciu (danosť) tvrdeného práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia.

16. Podľa ustanovenia § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

17. Podľa ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

18. Podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2000 vydal Z.z. o bankách (ďalej Zákon o bankách), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Nakoľko hmotnoprávny nárok na prijatie súm poskytovaných žalobkyňou na základe pôvodnej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX mal žalovaný nadobudnúť na základe zmluvy o postúpení pohľadávok od pôvodného veriteľa, ktorým bola banka, okrem všeobecnej právnej úpravy postúpenia pohľadávky vyplývajúcej z ustanovenia § 524 a násl. Občianskeho zákonníka bolo nevyhnutné skúmať platnosť postúpenia pohľadávky aj podľa osobitnej právnej normy upravujúcej pôvodný zmluvný vzťah medzi pôvodným veriteľom - Q. M., a.s. M. a žalobkyňou, pričom vzhľadom na právny status pôvodného veriteľa sa právne vzťahy vyplývajúce z úverových zmluvných vzťahov medzi bankou a klientmi banky spravujú osobitnou právnou úpravou - zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Pokiaľ osobitná právna norma ako lex specialis upravuje osobitne zákonné podmienky a predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky z bankových úverov - konkrétne ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, súd prvej inštancie správne aplikoval a vyložil predmetné zákonné ustanovenie ako zákonné podmienky, ktoré banka, ako pôvodný veriteľ, bola povinná splniť na to, aby došlo z jej strany k platnému postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej z bankového úveru voči dlžníkom na ďalší subjekt.

20. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na závere, že žalobkyňa má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia prijatého žalovaným bez platného právneho titulu, pretože zmluva o

postúpení pohľadávky z banky je neplatná a žalovaný nie je nositeľom práv z predmetnej pohľadávky, pretože súdu nepreukázal, že by na neho právne relevantným a zákonným spôsobom prešiel nárok pôvodného veriteľa - banky. Odvolací súd s poukazom na citáciu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách zdôrazňuje, že zákon o bankách, ako osobitná právna úprava, pre platné postúpenie pohľadávky banky vyžaduje súčasné splnenie oboch podmienok v zmysle tohto zákonného ustanovenia (osobitná písomná výzva banky klientovi a relevantná doba omeškania dlžníka aj napriek písomnej výzve banky), pričom súd nemal v konaní preukázané splnenie ani jednej z uvedených zákonných podmienok - a to hodnoverne preukázané zaslanie písomnej výzvy banky žalobkyni ako dlžníčke tak, ako to predpokladá uvedené zákonné ustanovenie, ani preukázanú dobu omeškania, ktoré trvalo nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie pokiaľ ide o stanovenie podmienok pre platné a zákonné postúpenie pohľadávok banky alebo pobočky zahraničnej banky na tretiu osobu a prisvieďča záveru, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 Z.z. o bankách je ustanovením špeciálnym vo vzťahu k ustanoveniam § 524 a nasl. lex generalis Občianskeho zákonníka, upravujúceho postúpenie pohľadávok.

21. Závery súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že neboli naplnené zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa - banky na následných postupníkov a to z dôvodu nepreukázania naplnenia zákonných predpokladov vyplývajúcich z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, boli správne. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle hmotného práva a musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky. Tieto podmienky postúpenia stanovuje priamo zákon o bankách a aj keby boli zákonodarcom stanovené za účelom ochrany bankového tajomstva (uvedenú skutočnosť odvolací súd konštatuje len pre úplnosť vzhľadom na odvolacie argumenty žalovaného a vzhľadom na označenie 14. Časti zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ako OCHRANA KLIENTOV A BANKOVÉ TAJOMSTVO, v ktorej je obsiahnuté aj zákonné ustanovenie § 92 ods. 8), ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky, pri porušení ktorých právny úkon postúpenia pohľadávky porušuje zákon a preto s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka, v spojení s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, je neplatný. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale priamo stanovuje hmotnoprávne podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávok (§ 524 a nasl. Občianskeho zákonníka). Takémuto záveru nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia („môže banka alebo pobočka zahraničnej banky pohľadávku postúpiť “), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie “Ochrana klientov a bankové tajomstvo“. Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje osobitné podmienky, za ktorých môže banka a to aj bez súhlasu klienta postúpiť pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka platne postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Pokiaľ bola postúpená pohľadávka bankou bez splnenia podmienok uvedených v uvedenom zákonom ustanovení, je potrebné takéto konanie a úkon považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex off. Odvolací súd v súvislosti s takýmto záverom poznamenáva, že je síce možné do určitej miery prisvedčiť odvolacím argumentom žalovaného, že súdna prax nebola v otázke výkladu tohto zákonného ustanovenia v minulosti jednotná, avšak takýto výklad predmetného zákonného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách zodpovedá najnovšej judikatúre Najvyššieho súdu SR, ktorý práve za účelom zjednotenia výkladu tohto ustanovenia v rozhodnutí 1Cdo 147/2017 zo dňa 24 apríla 2018 jednoznačne konštatoval, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. Zhodne aj vo svojom ďalšom rozhodnutí 7Cdo 26/2017 zo dňa 16. júla 2018 Najvyšší súd SR vyslovil právnu vetu: „Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.)“. S poukazom na najnovšiu judikatúru a výklad uvedeného zákonného ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách

potom ďalšia polemika ohľadom úpravy údajne len bankového tajomstva týmto zákonným ustanovením nemá v následných rozhodnutiach všeobecného súdu právny priestor ani opodstatnenie.

22. Pokiaľ tak žalovaný prijal plnenia od žalobkyne bez hmotnoprávnej legitímácie na tieto plnenia a bez akéhokoľvek právneho vzťahu k žalobkyni, išlo o bezdôvodné obohatenie sa žalovaného na úkor žalobkyne.

23. Možno potom zhrnúť, že právne a skutkové závery, na základe ktorých súd prvej inštancie vyslovil danosť nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ustanovenia § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka titulom prijatia plnenia žalovaným, ktorý nemohol nadobudnúť právo na toto plnenie, keďže nedošlo k zákonnému postúpeniu pohľadávky z banky, ako pôvodného veriteľa, následne na ďalších postupníkoch, bol správny.

24. Žalovaný však vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia.

25. Vychádzajúc z ustanovenia § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

26. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej lehote (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej lehote (§ 107 ods. 2). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Pre určenie začiatku plynutia tak subjektívnej, ako aj objektívnej doby premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia však je podstatné mať za zrejmé, ako konkrétne, z akého právneho dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, k bezdôvodnému obohateniu malo dôjsť, pretože zodpovedanie tejto otázky je pre určenie začiatku plynutia premlčacej doby kľúčové. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Skutkové tvrdenia žalobkyne obsiahnuté v žalobe (a ustálené aj súdom) jednoznačne smerovali k tomu, že k bezdôvodnému obohateniu sa žalovaného na jej úkor malo dôjsť prijatím plnenia bez právneho dôvodu, pretože od počiatku žalovaný nebol nositeľom žiadneho práva, na základe ktorého by mal na prijatie plnenia nárok, pretože už jeho právny predchodca nebol platným postupníkom a teda ani sám nemohol postúpiť na ďalšieho postupníka právo - nárok, ktorým nedisponoval. K bezdôvodnému obohateniu získanému plnením bez právneho dôvodu, teda ak právny dôvod neexistoval od začiatku, dochádza už okamihom poskytnutia plnenia. Týmto okamihom je tiež určený začiatok objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený subjekt dozvedel, že sa na jeho úkor plnilo bez právneho dôvodu, a komu sa plnilo, teda kto a kedy sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

27. Odvolací súd v tomto smere konštatuje dôvodnosť odvolacej námietky žalovaného, ktorý namietal, že súd prvej inštancie pri skúmaní jeho námietky premlčania vychádzal z trojročnej premlčacej doby. Odvolací súd konštatuje, že napriek tomu, že súd prvej inštancie citoval zákonné ustanovenie § 107 ods. 1 (upravujúce subjektívnu premlčaciu dobu), ako aj odsek 2 (upravujúci objektívnu premlčaciu dobu), v odôvodnení rozsudku sa zamerával výlučne len na skúmanie plynutia a uplynutia (v prípade úhrady uskutočnenej formou poštovej poukážky dňa 24.04.2015 vo výške 10 eur, u ktorej súd konštatoval premlčanie), výlučne len objektívnej trojročnej premlčacej doby, pričom v dôvodoch rozsudku sa súd prvej inštancie (okrem už konštatovanej citácie zákonného ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka), nevysporiadal s tým, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje tak v subjektívnej dvojročnej, ako aj objektívnej trojročnej premlčacej dobe. Odvolací súd, po oboznámení sa s obsahom spisu, v tejto súvislosti poznamenáva, že súd prvej inštancie zrejme mal snažiť zamerať dokazovanie aj v tomto smere a na pojednávaní konanom dňa 02.10.2018 sa súd pýtal žalobkyne, kedy sa dozvedela, že vzniklo bezdôvodné obohatenie, na čo však žalobkyňa súdu kvalifikovane neodpovedala, pretože uviedla, že : „Nerozumiem ja tomu, neviem sa vyjadriť“. Následne súd dal procesný priestor na vyjadrenie sa splnomocnenému právnenému zástupcovi žalobkyne (v substitučnom

zastúpení advokátskym koncipientom), avšak je nutné zdôrazniť, že tento sa k otázke počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby nevyjadroval vôbec, a to ani písomne, ani na pojednávaní pred súdom.

28. Odvolací súd tak bez toho, aby za daného stavu potvrdzoval či vyvracal oprávnenosť vnesenej námietky premlčania uplatneného nároku a teda aj posudzoval vecnú správnosť rozsudku prvej inštancie vo výroku I. a v závislom výroku III., konštatuje, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s námietkou premlčania nároku žalobkyne v zmysle zákonnej dikcie ustanovenia § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a nevysporiadal sa v odôvodnení rozsudku s tým, kedy konkrétne začali plynúť objektívna a subjektívna premlčacia doba daného práva. Závery súdu ohľadom premlčania sú tak predčasné a neúplné.

29. Z uvedeného dôvodu odvolací súd po preskúmaní veci napadnutý rozsudok vo výroku I. a v závislom výroku III. podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vec podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil okresnému súdu v tomto rozsahu na nové rozhodnutie.

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).